

מה צפוי לחייל שנתפס מעשן גראס?

קיבלתם חופשה מהצבא והחיים נראים יפים: אתם יוצאים לבילוי בפאב, רוקדים ונהנים, ואחד החבר'ה מציע לכם שאכטה מג'וינט. לפני שאתם לוקחים שאיפה כדאי שתדעו מה צפוי לחייל שחשוד בעישון מריחואנה. ייתכן שהדברים הבאים ימנעו מכם לבצע טעות חמורה ומצערת מאוד.

מתי מותר לעשן סמים קלים?

התשובה לשאלה זו פשוטה: אסור בשום פנים ואופן לעשן מריחואנה. זהו מעשה המנוגד לחוק האזרחי וכמובן לחוקים הצבאיים. מצד שני, אין ספק שמדובר בתופעה רווחת מאוד בקרב אנשים צעירים ורבים מהם התנסו בעישון גראס עוד לפני גיוסם לצה"ל, ואחרים במהלך השירות. לכן גם ישנה תפיסה בלתי נכונה כאילו צריכת מריחואנה אינה חמורה או שונה משתיית אלכוהול, ולכאורה תעבור מתחת לרדאר ובהבנה מסוימת. אפשר להתווכח על הדמיון לאלכוהול באופן תיאורטי אבל שמכל בחינה מעשית שימוש בסמים בצבא ומחוצה לו מנוגד לחוק.

יתרה מכך, ישנם חיילים הסבורים שמרגע שעזבו את שער הבסיס מתרחקת מהם ידם של רשויות הצבא, והם חופשיים לעשות ככל העולה על רוחם. גם זו תפיסה שגויה לחלוטין שכן ידו של הצבא מגיעה אליכם גם בסוף השבוע, ב- "רגילה", באפטר, וכמובן כל עוד אתם נמצאים בבסיס או משמשים באותו זמן בתפקיד מבצעי. ייתכן שמקרים של שימוש בסמים מחוץ לבסיס יובילו לענישה קצת פחות מחמירה, אך היא עדיין קשה מאוד וחשוב לזכור זאת.

בין אזרחי לצבאי

לחיילים רבים יש חברים שכבר השתחררו והחלו להכיר את המערכת האזרחית. הללו מספרים בשמחה שהמשטרה אינה מטפלת בצורה כה רצינית בצרכני סמים קלים, ולרוב התיקים נסגרים מחוסר עניין לציבור. ובכן, למרות שפקודת הסמים המסוכנים קובעת עונש מרבי של 3 שנות מאסר גם על החזקה לשימוש עצמי, אותם חברים צודקים ובעיקר אם זוהי עבירה ראשונה. יחד עם זאת, אין שום קשר בין המצב האזרחי ומערכת המשפט הצבאית, שכן האחרונה עוסקת בחיילים המחזיקים נשקים ומבצעים תפקידים בשירות המדינה. על כן, כאשר הם מעשנים גראס נפגעים תפקודם, ריכוזם ושיקול דעתם, דבר המהווה סכנה לאחרים ופגיעה בביטחון. במילים אחרות, גם אם זו הפעם הראשונה שעישנתם ונתפסתם, אתם צפויים להליכים בלתי נעימים בלשון המעטה.

אז מה צפוי?

ראשית, יש להבהיר שפנייה אל עורך דין צבאי חשובה והכרחית, וזאת מהרגע הראשון שעלו כנגדכם חשדות או שנתפסתם. בכל אחד מההיבטים והשלבים שיתוארו לעיל יכול עורך הדין לסייע מאוד, להקל ואף למנוע את חלקם. לאחר שאמרנו זאת, הבה נראה מה צפוי לחייל שעישן מריחואנה:

- 1. חקירת מצ"ח** - מדובר בחקירה פלילית שתפקידה לגבש את הראיות כנגד החייל, כדי שיוגש נגדו כתב אישום לבית משפט צבאי. מטבע הדברים, גם החייל עצמו יזומן לחקירות, המתבצעות על ידי חוקרי מצ"ח ולא על ידי מפקדיו הישירים.
- 2. מעצר** - במרבית המקרים בזמן חקירת המשטרה הצבאית ישהה החייל החשוד במעצר בית, אך לעיתים מדובר בתקופה ארוכה יותר עד תום ההליכים המשפטיים.

3. **העמדה לדין** - עישון מריחואנה איננה עבירה משמעתית והחייל יעמוד תמיד בפני אישום בבית דין צבאי. אמנם, ישנם מקרים המגיעים לבתי משפט אזרחיים אך הם נדירים ביותר.
4. **רישום פלילי** - מדובר בעבירה פלילית לכל דבר ולכן כנגד החשוד או הנאשם יפתח רישום פלילי. מדובר בעניין בעל השלכות רבות שלעיתים חיילים מתקשים להבין, אך הם יגלו זאת בהמשך כשירצו להתקבל למקומות תעסוקה מסוימים, לשמש בתפקידים בטחוניים באזרחות, להוציא ויזה לחו"ל, ועוד.
5. **ענישה** - על חייל שהורשע יוטלו עונשים שונים, כגון מאסר בפועל ומאסר על תנאי לתקופות משתנות. אין צורך להכביר מילים על המשמעות הקשה של עונשים אלו.
6. **סנקציות צבאיות** - הרשעה תוביל גם לענישות במסגרת הצבאית, כגון הדחה מהיחידה, הורדה לדרגת טוראי, הפחתת סיווג בטחוני, עצירת הקידום בצבא ועוד.
7. **שלילת רישיון נהיגה צבאי** - מרגע שנפתחה חקירת מצ"ח.
8. **ועדת סמים** - זוהי ועדה הדנה בעניינם של חיילים שהורשעו בעבירת סמים. לעיתים קרובות החלטותיה קובעות כי החייל ישוחרר בטרם סיום שירותו, וכי יישללו ממנו כל ההטבות הקשורות בשחרור.

בשורה התחתונה

המערכת הצבאית אינה מקלה בשום צורה ואופן על חשודים ונאשמים, אף אם זוהי עבירה "קלה" שמהווה לכאורה נורמה בחוגים חברתיים מסוימים. שקלו זאת היטב לפני שאתם מתפתים לג'וינט שחבר מציע, ואם כבר נתפסתם - פנו במידי לעורך דין צבאי.